

Turvallisuus ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Lausuntopyyntö 12.2.2025, KaivNrot 1876 ja 1846

Lausunto Nordkalk Oy Ab:n kaivospiirien Ruokojärvi ja Löksänjärvi (KaivNrot 1876 ja 1846) kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on antanut Savonlinnan Ruokojärvi ja Löksänjärvi kaivospiireille lupamääräykset 24.6.2014. Maanalainen kaivos on ollut toiminnassa vuodesta 1940. Alueelta louhitaan lähinnä kalkkikiveä (kalsiitti ja dolomiitti), louhinta ei ole säännöllistä. Lausuntoa pyydetään kaivosluvassa annettujen yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta. Tarkistuksessa otetaan huomioon kaivoslakiin tehdyt muutokset. Samalla määrätään vakuuden suuruudesta koskien kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä.

Etelä-Savon maakuntakaavassa on Ruokojärven ja Löksänjärven kaivospiirien alue merkitty Louhen kaivosalue- merkinnällä (EK 7.10). Merkinnällä osoitetaan kaivoslain piiriin kuuluvien kaivoskivennäisten hyödyntämiseen tarpeellisia alueita. Aluetta koskevan suunnittelumääräyksen mukaan alueen käytöstä ei saa aiheutua haittaa alueen pinta- ja pohjavesille.

Alueelle ulottuu vedenhankintaan soveltuva (2 lk) Kalkkitehtaan pohjavesialue (pv 7.279) sekä Kuhajärven harjujen geologisesti arvokas muodostuma (ge 7.491). Pohjavesialueita koskevan suunnittelumääräyksen mukaan alueelle ei tule sijoittaa pohjaveden laadulle vaaraa aiheuttavaa toimintaa ja pohjavedeksi imeytyvän veden määrä tulee säilyttää riittävänä. Maa-ainesten ottaminen tulee sallia vain maisemointialueille, mikäli se ei vaaranna pohjaveden laatua tai vähennä saatavan pohjaveden määrää. Arvokkaita geologisia muodostumia koskevan maakuntakaavakaavan suunnittelumääräyksen mukaan alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen maisemakuvan, luonnonkauneuden, geologisten muodostumien sekä erikoisten luonnonolosuhteiden ja – esiintymien säilyminen. Alueella metsien hoito ja käyttö perustuu voimassa olevaan metsälainsäädäntöön. Maakuntakaavan suosituksen mukaan erityisesti on huomiota kiinnitettävä ehjien harjumuodostumien säilymiseen ja pohjaveden suojeluun.

Alueen välittömässä läheisyydessä on lisäksi seuraavat maakuntakaavamerkinnot:

- Keplakon vedenhankinnan kannalta tärkeä (1 lk) pohjavesialue (pv 7.272)
- Seppäharjun vedenhankintaan soveltuva (2 lk) pohjavesialue (pv 16.277)
- Rohvostinrinteen vedenhankintaan soveltuva (2 lk) pohjavesialue (pv 7.280)

- Lampsunkankaan vedenhankintaan soveltuva (2 lk) pohjavesialue (pv 7.278)
- Keplakon rantojen arvokas geologinen muodostuma (ge 16.494)
- ohjeellinen melontareitti (mrl 1.66)

Lisäksi alueen välittömässä läheisyydessä on Pyörissalon luonnonsuojelualue (SL 16.423) ja Pyörissalon Natura-alue (nat 16.403). Natura-alueiden osalta on luonnonsuojelulain mukaisesti arvioitava toiminnan mahdolliset vaikutukset Natura-alueiden luontoarvoihin.

Kaivosyhtiö on antanut selvityksen yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tehdyistä ja tehtävistä toimenpiteistä sekä teettänyt ulkopuolisen arvion vakuuden suuruudesta (330 443 euroa).

Etelä-Savon maakuntaliitto toteaa - ottamatta kantaa hakijan arvion oikeellisuuteen - että vakuuden nostaminen merkittävästi nykyisestä (10 000 euroa) on erittäin tarpeen. Kyseessä on Etelä-Savon laajin ja vanhin kaivosalue, joka sijaitsee kolmen järven (Löksä, Ala-Kieluu ja Keplakko) välissä ja Louhen kylän välittömässä läheisyydessä. Alueen vaikutuspiirissä on myös paljon loma-asutusta. Nämä seikat tulee ottaa huomioon, kun arvioidaan yleisten ja yksityisten etujen turvaamista.

Etelä-Savon maakuntaliiton mielestä selvityksessä olisi tullut tarkemmin kuvata kuivatusvesien määrää ja koostumusta sekä toiminnan vaikutuksia pohja- ja pintavesialueisiin. Lisäksi tulisi selvittää, onko kuivatusvesien käsittelyä tarvetta jatkaa kaivoksen lopettamisen jälkeen, vai voidaanko kaikki vesiensuojelurakenteet purkaa. Asutus on niin lähellä kaivosaluetta, että kaivoksen mahdollisen lopettamisen jälkeen tulee pohdittavaksi myös alueen kunnostaminen muuhun käyttöön, pelkkä alueen aitaaminen ei tällöin riitä edes turvallisuuden takaamiseksi.

Etelä-Savon maakuntaliitolla ei ole muuta huomautettavaa kaivospiiriä koskevaan kuulutusasiakirjaan.

Etelä-Savon maakuntaliitto

Merja Olenius
vt. maakuntajohtaja

Sanna Poutamo
ympäristöpäällikkö

Jakelu

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti maakuntaliiton asianhallintajärjestelmässä.